

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Tatenice
Číslo projektu	CZ. 1.07
Název šablony klíčové aktivity	Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti ICT
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací období	3.
Předmět	Český jazyk
Téma hodiny	Poezie básnických skupin
Označení	VY_32_INOVACE_09_Poezie básnických skupin
Vyučující	Mgr. Michal Oblouk

POEZIE BÁSNICKÝCH SKUPIN

**SKUPINA 42
MLADÁ FRONTA
KVĚTEN
HOST DO DOMU**

JIŘÍ KOLÁŘ

(1914 – 2002)

- básník a výtvarník (koláže)
- narodil se v Protivíně, většinu života ale prožil na Kladně
- vyučil se truhlářem
- za války spolu s J. Chaloupeckým zakládá Skupinu 42
- v letech 1952/53 vězněn za kritiku komunismu
- podepsal Chartu 77
- od konce 60. let zakázaný autor, od r. 1980 žil v Paříži, s manželkou se vrátili až v r. 1997
- zemřel v Praze

KOLÁŘOVY SBÍRKY

Ódy a variace – odraz drsné reality
velkoměstské civilizace

Dny v roce – deníkové záznamy

Roky v dnech – prozaický protějšek
předchozí sbírky

Prométheova játra – 3 oddíly s odlišnou
strukturou

Básně ticha – básnický experiment

JOSEF KAINAR

(1917 – 1971)

- básník, dramatik, autor písňových textů, literatury pro děti
- člen Skupiny 42 a literární skupiny Ohnice
- narodil se v Přerově
- studoval češtinu a francouzštinu na UK
- pracoval jako dramaturg v Divadle satiry a jako novinář (Rovnost)
- po válce spolupracoval s rozhlasem, divadlem a filmem – v rozhlase dělal tzv. rozhlášky (seznamoval mladší posluchače s aktuálním děním)
- zabýval se hudbou, hrál na klavír, kytaru a housle
- zemřel v Dobříši

KAINAROVY SBÍRKY

Nové mýty, Osudy – hořce ironický pohled na svět (báseň Stříhali dohola malého chlapečka)

Veliká láska, Český sen – oslavná poezie ve službách dobové politiky

Člověka hořce mám rád – společenská kritika

Lazar a píseň – tendence k epice

Moje blues – lyrika, obhajoba života a lásky

Miss Otis lituje – písňové texty

IVAN BLATNÝ

(1919 – 1990)

- básník, člen Skupiny 42, překladatel
- syn spisovatele Lva Blatného
- narozen v Brně
- vystudoval gymnázium, poté studoval češtinu a němčinu na FF MU v Brně
- od r. 1948 v exilu v Londýně (život v exilu nesl velmi těžce), od r. 1954 v psychiatrické léčebně (paranoidní schizofrenie), kde zemřel
- dílo/sbírky:
 - Paní Jitřenka** – lyrika z doby okupace
 - Melancholické procházky** – atmosféra rodného Brna
 - Hledání přítomného času**
 - Pomocná škola Bixley** – tvorba v emigraci (verše v době duševní choroby)

LADISLAV FIKAR

(1920 – 1975)

- básník, divadelní kritik a překladatel
- skupina MF (hnutí dynamoarchistů)
- narodil se v Samotíně u H. Brodu
- studoval na FF UK
- pracoval v nakladatelství Československý spisovatel a u Čs. státního filmu
- zemřel v Praze
- dílo/sbírky:
 - SAMOTÍN** – reflexivní a milostná lyrika, okouzlení rodnou Vysočinou
 - KÁMEN NA HROB** – posmrtně vydaný básnický cyklus

FRANTIŠEK LISTOPAD (1921)

- spisovatel, básník, esejista, kritik, překladatel, novinář, scénárista a režisér
- vl. jménem Jiří Synek
- narodil se v Praze
- studoval na FF UK estetiku a literární vědu
- po válce spoluzakládal deník Mladá fronta
- r. 1959 se přestěhoval do Portugalska, kde v současnosti žije a pracuje
- dílo/sbírky:
SLÁVA UŘKNUTÍ
DALEKO, BLÍZKO – soubor tří sbírek vydaných v exilu

JIŘÍ ŠOTOLA

(1924 – 1989)

- básník, prozaik a dramatik
- skupina Květen (básník všedního dne)
- narodil se ve Smidarech
- za války nuceně nasazen v Německu
- vystudoval herectví na DAMU
- byl šéfredaktorem časopisu Květen
- po r. 1968 nesměl publikovat, pak ale provedl „sebekritiku“ a jeho díla mohla opět vycházet
- jako herec a režisér působil v divadle v Hradci Králové
- zemřel v Praze

ŠOTOLOVO DÍLO

Náhrobní kámen, Svět náš vezdejší –
sbírky, obraz každodenního života

**Venuše z Mélu, Hvězda Ypsilon, Poste
restante** – sbírky

Tovaryšstvo Ježíšovo – historický román o
tragickém zmaření života pod mocenským tlakem institucí, obraz
doby pobělohorské protireformace

Kuře na rožni – román vydaný v samizdatu o životě
potulného loutkoherce Matěje Kuřete bloudícího po Čechách v
období napoleonských válek

Svatý na mostě – historický román o Janu Nepomuckém

KAREL ŠIKTANC

(1928)

- básník, textař a scénárista, novinář a překladatel
- skupina Květen
- narodil se v Hřebeči u Kladna
- nedokončil studium učitelství, dal přednost žurnalistické praxi (Mladá fronta)
- 1950 až 1960 redaktor Československého rozhlasu
- 1961 až 1971 šéfredaktor nakladatelství Mladá fronta
- v době normalizace zákaz publikování
- r. 2010 vyznamenán prezidentem medailí Za zásluhy

ŠIKTANCOVY SBÍRKY

Heinovské noci – lyrickoepická skladba, obraz lidické tragédie z června 1942 (osobní zážitek z dětství)

Zařikávání živých – lyrický cyklus 13 básní

Adam a Eva – skladba motivovaná biblickým vypravováním o stvoření světa

Český orloj – samizdat, 12 básní pojmenovaných podle kalendářních měsíců

MIROSLAV FLORIAN

(1931 – 1996)

- básník (skupina Květen) a překladatel
- narodil se v Kutné Hoře
- vystudoval knihovnictví na UK
- pracoval v Československém rozhlasu a v redakci nakladatelství Československý spisovatel
- za normalizace psal režimní poezii (zasloužilý umělec, národní umělec)
- dílo/sbírky:

BLÍZKÝ HLAS
OTEVŘENÝ DŮM
TICHÁ POŠTA
ZÁVRAŤ

MIROSLAV HOLUB

(1923 – 1998)

- básník (skupina Květen), publicista, překladatel, vědec v oboru imunologie
- narodil se v Plzni
- za války totálně nasazen
- vystudoval přírodní vědy a lékařskou fakultu UK
- pracoval v ČSAV a v IKEMu
- jeho dílo přeloženo do 16 jazyků
- vnesl do české poezie svět vědy a medicíny
- téměř všechny jeho básně jsou psány nerýmovaným volným veršem
- zemřel v Praze

HOLUBOVO DÍLO

Denní služba, Achilles a želva – poezie všedního dne

Slabikář – kritika strnulosti, povrchnosti, nelidskosti

Jdi a otevři dveře – básně zaměřené proti byrokracii, netečnosti, nečinnosti

Ačkoli – reakce na realitu po srpnové okupaci 1968

Anděl na kolečkách, Žít v New Yorku – črty, glosy, úvahy inspirované pobytem v USA

OLDŘICH MIKULÁŠEK

(1910 – 1985)

- básník
- brněnská skupina Host do domu
- narodil se v Přerově
- vystudoval obchodní školu
- pracoval v Československém rozhlase, stal se redaktorem Lidových novin
- r. 1967 se těžce zranil, následky ho provázely až do konce života
- po r. 1969 samizdatový spisovatel, oficiálně vycházela jeho poezie až od r. 1981
- dvakrát ženatý
- zemřel v Brně

MIKULÁŠKOVY SBÍRKY

Pulsy – vliv existencialismu a Skupiny 42

Horoucí zpěvy, Divoké kačeny – dobově poplatná poezie

Krajem táhne prašivec – poema

Ortely a milosti – oslava Moravy

Svlékání hadů, To královské – apelace na charakter člověka

Šokovaná růže – sbírka vyšla po invazi r. 1968, milostná a občanská poezie, nesouhlas s invazí

Agogh – drsná existenciální poezie (vyšla v exilu), dramatická reakce na období normalizace

Žebro Adamovo – motivy zklamání, zcivilnění poezie

JAN SKÁCEL

(1922 – 1989)

- básník, prozaik, autor poezie pro děti
- skupina Host do domu (šéfredaktor časopisu)
- narodil se ve Vnorovech
- studoval gymnázium v Břeclavi a v Brně
- ve válce nasazen na stavby v Rakousku
- po válce vystudoval filozofii na MU
- v 50. a 60. letech nucené odmlčení, r. 1969 Host do domu zakázán, pak publikoval v samizdatu a v exilu
- od r. 1981 mohla jeho díla opět vycházet, ale jen v Brně
- zemřel v Brně na rozedmu plic

SKÁCELOVY SBÍRKY

Kolik příležitostí má růže – inspirace přírodou, venkovem, folklorem

Hodina mezi psem a vlkem – komorní lyrika

Smuténka, Metličky – lyrika úzkosti, bolesti, pokory

**Dávné proso, Odlévání do ztraceného vosku,
Kdo pije potmě víno** – bilancování

A znovu láska – posmrtně vydaná sbírka, téma stáří

Jedenáctý bílý kůň, Třináctý černý kůň – sloupky z Hosta do domu

**Proč ten ptáček z větve nepadne, Kam odešly
laně, Uspávánky, Jak šel brousek na vandr,
Pohádka o velkém samovaru** – pro děti

ZDROJE

- <http://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/jiri-kolar.html>
- <http://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/josef-kainar.html>
- <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=5>
- <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1006>
- <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1063>
- <http://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/jiri-sotola.html>
- http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/literatura/nominace-na-literu-grogerova-siktanc-srut-ci-zmeskal_109305.html
- <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1010>
- <http://www.cesky-jazyk.cz/zivotopisy/miroslav-holub.html>
- <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1076>
- http://brnensky.denik.cz/zpravy_region/pred--lety-zemrel-jan-skacel-velky-basnik20091106.html